

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ נח, בדו"ח מרחשון, ה'תשל"א

חלק א – יו"ל לש"פ נח, בדו"ח מרחשון, ה'תשע"ח

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושמונה לבריאה

לעילוי נשמת

הרה"ת ר' שלום דובער ע"ה

בהרה"ח הרה"ת ר' אפרים ע"ה

וואָלף

ממנהלי מוסדות חב"ד בארצנו הקדושה תובב"א

מסור ונתון בלב ונפש לכ"ק אדמו"ר זי"ע

עוסק בצ"צ באמונה ואוהב את הבריות

נקטף במיטב שנותיו בצאת שבת קודש פ' בראשית

לסדר „ואיננו כי לקח אותו אלקים“

אור ללי תשרי, אי דר"ח מרחשון, ה'תשס"א

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי בנו וכלתו

הרה"ת ר' אברהם וזוגתו מרת חי' מרים

בניהם ובנותיהם

מנחם מענדל, לוי יצחק, איתמר, שלום דובער,

חנה, נחמה לאה, אהרן ושמואל

שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות

וואָלף

ג

בי"ה, חי מ"ח תשכ"ב
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מלאכתו מלאכת שמים מוה' שמואל שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מהי מ"ח.

ויהי רצון שבכל הענינים אודותם כותב, ומהם העיקרים — עניני הסמינר ובי"ס מקצועי לבנות, יתפתחו הענינים ויתרחבו הן בכמות והן באיכות, ויעשו בזה, הוא ואלו המשתתפים עמו בה"ל, מתוך שמחה וטוב לבב, שהרי השמחה פורצת גדרים מדידות והגבלות, שבמילא יתבטלו מניעות ועכובים גשמים ורוחניים, אפילו אלו המניעות שלכאורה יש להם אחיזה בטבע הדברים.

... נעם לי לקרות בסיום מכתבו אודות ביקוריו בקבוץ וכו' והרושם הטוב (שגרם שיבקשו ביקור שני) וכו' וכן ביקור לאחרי זה בבי"ס וכו'. ומובנת התמי' בקראי הכתוב תיכף לאחרי זה, האם עליו להמשיך וכו' — סתירה מני' ובי"א! אלא שלאמיתתו אין זה פלא, כיון ששורות הראשונות באות מחלל הימני שבלב, והסיום מחלל השמאלי שהוא בסמיכות מקום, אף שרחוקים מן הקצה אל הקצה וגם הפכים ונלחמים זע"ז. **ובודאי** ימשיך בביקורים ונסיעות ויצליח, ועד למדה, כפי הודעת חז"ל, יגעת ומצאת, שהדיוק בזה ומצאת, לא רק בערך היגיעה אלא במדה שאין הדעת מחייבת ובאה בהיסח הדעת שזהו ענין מציאה, וק"ל.

... בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

ג

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (חפר, תשע"ה).
מוה' שמואל: חפר, מנהל ביה"ס וסמינר בית רבקה — כחב"ד. אגרות נוספות אליו —
אג"ק חכ"ח אגרת יתתיג, ובהנסמך בהערות שם.
השמחה פורצת גדרים: ראה סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך. ועוד.
ביקוריו בקבוץ וכו': במסגרת "ערבי חב"ד". ראה גם אגרות אליו — אג"ק ח"כ אגרת
ד"תקפז. ז'תרלב*.

האם עליו להמשיך וכו': או להתמסר אך ורק בניהול ביה"ס והסמינר.
מחלל הימני שבלב .. מחלל השמאלי: ראה תניא פ"ט.
הודעת חז"ל, יגעת ומצאת: מגילה ו, ריש ע"ב.
בהיסח הדעת .. מציאה: סנהדרין צז, א.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ נח, בדר"ח מרחשון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק ראשון מהתוועדות ש"פ נח, בדר"ח מרחשון, ה'תשל"א — הנחה בלתי מוגה (חלק שני י"ל אי"ה לש"פ לך לך).

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות קודש שמכנינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

שלהי תשרי, ה'תשנ"ח,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2017 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5778 • 2017

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

ב

בי"ה. אי מ"ח תשי"ט
ברוקלין.

האברך מנחם מן שי

האברך עוסק בצ"צ מלאכתו מלאכת שמים
יוסף יהודא שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת הדו"ח אודות ביקורם בחות מרים. וכמה פרטים בו גרמו לי נח"ר מיוחדת. ותקותי חזקה, אשר מאז הבקור עומדים בקישור באופן המתאים, עכ"פ עם אלו המדריכים שנפגשו אתם, ולכה"פ עם המבוגרים שבין הנמצאים שם. ואם מאיזה טעמים לא עשו זה עד עתה — מובן שכדאי לחפש ולמצוא הדרך איך לחדש הקישור, ובטח כמה דרכים בזה. והמטרה כמובן שצ"ל מתאים לדבר משנה, המעשה הוא העיקר, ז.א. קיום מצות מעשיות. אלא שאין הגישה לכאוי"א שוה ודומה, כמאמר חז"ל אין דיעותיהם שוות, ואין פרצופיהם שוים. כן מהנכון להודע, אם ראש המדריכים א.ט. שי שביזמתו בא הבקור לפועל לא סבל מה עדי"ז. ומובן שחקירה זו צ"ל בחשאי בכדי שלא לגרות היצר ולהזהר מענין של נצחנות.

אף שמזכירים במכתבם שברצונם להזמינם לחגיגה בכפר חב"ד — הנה באם הכונה ליי"ט כסלו, ז.א. יותר משני חדשים לאחרי הביקור, הרי אין זה נכון, כי הרי צריך לחדש (אֶפְרַיִשֶׁעַן) את הרושם כל זמן שהוא עודנו בתקפו. ז.א. בסמיכות זמן לביקורם.

ויהי רצון שכיון שבאים אנו מחדש תשרי הוא חדש הכללי ממנו נמשך לכל השנה, הרי יזכו ויצליחו להמשיך רושם בקורם בחדש האמור בכל הפעולות בכל השנה במחנה האמורה.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מ. שניאורסאהן

ב

מהעתיקה. נדפסה בתשורה (ליפסקר, תשס"ז).
האברך מנחם מן: ליפסקר.

האברך. יוסף יהודא: מרטון. אגרות נוספות אליו — אג"ק חכ"א אגרת ז'תתפה, ובהנסמן בהערות שם.

לדבר משנה, המעשה הוא העיקר: אבות פ"א מי"ז.

כמאמר חז"ל אין דיעותיהם שוות כו': ראה ברכות נח, רע"א. סנהדרין לח, א. תנחומא פינחס יו"ד. תניא בהקדמה.

בס"ד. שיחת ש"פ נח, בדר"ח מרחשון, ה'תשל"א.

בלתי מוגה

א. ידוע ש"תשרי" אותיות "רשית". ואע"פ שתיבת "ראשית" צ"ל בא', ואילו "תשרי" הוא אותיות "רשית" חסר א' — הרי מצינו שגם בפסוק² "ארץ אשר תמיד גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה" נאמר "רשית" חסר א'.

אך עדיין צריך להבין בפסוק עצמו מדוע "רשית" חסר א'?

ובכן, ענין זה מבואר בגמרא³: "כל שנה שרשה בתחלתה מתעשרת בסופה, שנאמר מראשית השנה, מרשית כתיב" — שמדיוק זה ("מרשית כתיב") מובנת כוונת הגמרא שבאמת הי' צריך להיות כתוב "מראשית" (בא'), ולכן יש צורך לחפש טעם מדוע נכתב "מרשית" (חסר א'), והטעם הוא — שזה מורה על הענין ד"רשה בתחילתה" (חסרון של אות, ובפרט חסרון אות א' — תחלת כל האותיות, ומורה על אלופו של עולם וכו'), שעי"ז "מתעשרת בסופה".

וההסברה בזה (שדוקא עי"ז ש"רשה בתחלתה" אזי "מתעשרת בסופה") — כפי שמבאר אדמו"ר האמצעי בדרוש להבין כוונת התקיעות⁴, שבר"ה חוזרים כל הדברים לקדמותן (והו"ע עליית המלכות עד לבחי" התנשאות עצמית כו'), לשרשם ומקורם, החל מענין האל"ף — "אור פני מלך חיים" — שהוא התחלת כל דבר; וכדי להמשיך מהשורש ומקור הראשון, צ"ל הענין ד"רשה בתחלתה", ודוקא עי"ז "מתעשרת בסופה", וע"ד מ"ש"י "מרום וקדוש אשכון (דוקא) את דכא ושפל רוח".

ובעבודה הרי זה הענין של קבלת עול — שזהו כל ענין העבודה דר"ה:

ענין הקב"ע צריך להיות גם בעבודת כל השנה כולה, והיינו,

1) בעה"ט עה"פ עקב יא, יב. וראה	והסבר; טובה ההסברה שנאמרה על זה בגמרא.
2) עקב שם.	ג ואילך.
3) בהמשך הענין אמר כ"ק אדמו"ר	6) משלי טז, טו.
4) אוה"ת דרושים לסוכות ע' א'תשנו. סה"מ	4) ר"ה טז, ב.
5) תר"ל ע' רפז. תרנ"ו ע' רעז. ועוד.	5) סידור (עם דא"ח) שער התקיעות רמד,
6) עקב שם.	7) ישעי' נז, טו.

שהעבודה אינה בגלל שהשכל או הרגש אומר לו לקבל זאת (או עכ"פ שאין זה מפריע ומיצר לו), אלא העבודה צריכה להיות מתוך קבלת עול (ולא באופן שאצלו אין זה "עול"), וכמבואר בארוכה בתניא⁸ בדברי הזהר⁹ "כהאי תורא דיהבין עלי' עול בקדמיתא בגין לאפקא מיני' טב לעלמא כו"; אבל הקב"ע שבכל השנה כולה הוא בשביל ולצורך העבודה, משא"כ בר"ה, הקב"ע הוא לא בשביל העבודה, אלא זהו ענינה של העבודה עצמה¹⁰.

וטעם הדבר — כי, ההמשכה מהשורש ומקור כו', יכולה להיות רק ע"י עבודה שמצד העצם (משא"כ ע"י עבודה הקשורה עם בחי' הגילויים, שצריך תחילה לפעול אותם), שזוהי העבודה דקב"ע.

ויש להוסיף בביאור דיוק הלשון "כל שנה שרשה בתחלתה":

מבואר בהמשך ההילולא¹¹ בענין "רש" ו"דל", שהעניות של "רש" גדולה יותר מהעניות של "דל", וכלשון הכתוב¹²: "ולרש אין כל".

וכמרומו גם בציוור האותיות ד' ור' (כמבואר בשער היחוד והאמונה¹³ ש"כל אות היא בתמונה מיוחדת פרטית המורה על ציוור ההמשכה וכו') — שכאשר מסירים את ה"ו"ד שמאחורי הדל"ת אזי נעשה רי"ש, והיינו, שכאשר נחסר אפילו מהעניות של ה"דל", אזי נעשה במעמד ומצב של "רש".

ויש לומר, שזהו גם החילוק שבין הקב"ע דכל השנה לקב"ע דר"ה¹⁰:

הקב"ע של כל השנה, להיותה בשביל עבודה, הרי מובן שישנו ענין של מציאות — מציאות של עבודה, או עכ"פ מציאות של מי שרוצה לעבוד, והרצון לעבוד הוא בתוקף כ"כ עד שבשביל זה כדאי אפילו ענין הקב"ע, וכיון שיש ענין של מציאות, הרי העניות היא רק באופן של "דל";

משא"כ הקב"ע של ר"ה, שאינה בשביל עבודה, אלא כל ענין העבודה הוא הקב"ע — אין כאן ענין של מציאות, כך, שזהו הענין של "רש", ש"לרש אין כל".

(8) פמ"א.
 (9) ח"ג קח, א.
 (10) ראה המשך תער"ב ח"א ע' קמד ואילך. סה"מ תרס"ב ע' רכה ואילך. תרצ"ט ע' 6. ע' 13. תש"ב ע' 8.
 (11) ד"ה באתי לגני תש"י פ"ו ואילך (סה"מ תש"י 119 ואילך).
 (12) שמואל-ב, ב, יג.
 (13) פי"ב בהגהה.

הוספה

א

בי"ה, כ"ח תשרי תשי"ח
 ברוקלין

מרת ... תחי'

ברכה ושלוש!

לאחרי הפסק ארוך נתקבל מכתבה מיום 6/10, בו כותבת אודות מצב רוחה ובריאותה שאינן בסדר,

ובטוחה תהי' אשר תיכף כשתתחזק בבטחונה בבורא העולם ומנהיגו המשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית, יחול שינוי לטוב בבריאותה וגם במצב רוחה, ואין הדבר תלוי אלא ברצונה.

ומה שכותבת אשר כח הזכרון שלה נחלש וכו', אין זה אלא דבר מדומה, וגם בזה תראה הטבה כפי האמור,

וכיון שכותבת במכתבה אשר נפגשת עם מרת פינסן ומרת מתוסוף תחיינה, בודאי תוכלנה לעזור לה בכל האמור לעיל וכן בשאר העניינים אודותם כותבת במכתבה, ואחכה לבשורות טובות ממנה.

בודאי השתתפה עם הנשים האמורות בשמחת המועדים דחדש תשרי זה, שממנו נמשכת השמחה על כל השנה.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

א

מצילום העתק האגרת.
 מרת פינסן ומרת מתוסוף: קסבלנקה, מרוקו.

מחיים טובים, ו"מאן דיהיב חייא יהיב מזונא"³⁹, "בני חיי ומזוני", וכולם — באופן ד"רויחיי", כן תהי' לנו, אמן כן יהי' רצון.

ה. וזוהי כללות עבודת כאו"א מישראל לאחרי חודש תשרי:

הענין ד"יעקב הלך לדרכו" אינו סתם בחירת פסוק... אלא אז מתחיל באמת הענין ד"יעקב הלך לדרכו", כך, שאפילו כאשר "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה"⁴⁰, ל"חרון אף של מקום בעולם"⁴¹, הרי זו הליכה ל"דרכו" — לבנות בית בישראל, ובאופן ד"וישא יעקב רגליו"⁴², "משנתבשר בשורה טובה.. נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת"⁴³, ועד"ז בעבודת כל אחד מישראל, שלאחרי ה"בשורות טובות" של חודש תשרי, מתחילה העבודה ד"יעקב הלך לדרכו" לבנות בית — דירה לו ית' בתחתונים⁴⁴, ע"י לימוד התורה וקיום המצוות.

וכל זה נעשה באופן ש"מתעשרת בסופה", שנמשכת לכל אחד מישראל עשירות כפשוטה במשך כל השנה — עשירות בעינינים רוחניים ועשירות בעינינים גשמיים, עיני פרנסה וכו', והצלחה רבה בעינינים רוחניים ועינינים גשמיים גם יחד.

וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר⁴⁵ בשם רבינו הזקן, שהקב"ה נותן לבנ"י גשמיות, ובנ"י עושים מהגשמיות — רוחניות, כך, שניתוסף יותר רוחניות עבור בנ"י ועבור הקב"ה.

ותהי' שנה של שמחה, שבה יעשו את כל העינינים מתוך שמחה וטוב לבב, ומתוך מנוחת הנפש.

ועד שבאים לתכלית כל העינינים — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

* * *

ודוקא כאשר העבודה היא באופן ד"רשה בתחלתה", אזי נמשכים כל העינינים כו', ועד לאופן של עשירות — "מתעשרת בסופה".

ב. והנה, מבואר בחסידות¹⁴ בפירוש "מתעשרת בסופה", שאין הכוונה לסוף השנה, אלא "תחלתה" ו"סופה" היינו קודם תקיעות ולאחרי תקיעות:

הענין ד"רשה בתחלתה" הוא קודם התקיעות — כאשר "יכין עצמו לתקוע בשופר"¹⁵, ובשעת אמירת הפסוקים, שאז ישנו הענין ד"מן המיצר"¹⁶, הן במחשבה וכוונה, הן בדיבור — אמירת הפסוק "מן המיצר", והן במעשה — התקיעה בצדו הקצר של השופר¹⁷, והרי תק"ש הוא ענין של מעשה, שלכן, בכדי לתקוע בשופר יש צורך בהשתדלות יתירה מאשר ענין הדיבור, וגם ההבל שבנפיחה יש בו ממשות יותר מאשר הבל הדיבור.

וענין זה קשור גם בריאת האדם (בר"ה) שהיתה באופן ד"ויפח באפיו נשמת חיים"¹⁸:

מחד גיסא — נמשך ענין הנפיחה מפנימיות החיות, כמאמר "מאן דנפח מתוכו" נפח", "מתוכיותו ופנימיותו"¹⁹. והיינו, שאין זה כמו כללות הבריאה שנמשכת מחיצוניות החיות, שהו"ע הדיבור, כמ"ש²⁰ "בדבר ה' שמים נעשו", אלא נש"י נמשכים מפנימיות החיות.

ולאידך גיסא — הבל הנפיחה נתגשם ויש בו ממשות יותר מאשר הבל הדיבור, ולכן יש בכחו להחיות את גוף האדם, שהוא נמוך במדרגה יותר מגופות הבע"ח, שנבראו לכתחילה עם נפש החיונית שבתוכם, ואילו גוף האדם נתהוה תחלה ללא נפש חיונית, כמ"ש²¹ "גלמי ראו עיניך", ורק אח"כ "ויפח באפיו נשמת חיים" (כמבואר בתו"א ד"ה להבין הטעם שנשתנה יצירת גוף האדם²², ובדרושים שלאח"ז²³).

ועד"ז בנוגע לתק"ש — שיש צורך בהשתדלות יתירה כדי לתקוע בשופר, וכפי שמצינו שתק"ש צ"ל באופן "שיתאדמו פני התקוע"²⁴, והרי

(14) ראה תורת לוי"צ ע' סז. לקוטי לוי"צ לקוט פירושים מרבתינו נשיאינו לתניא ע' נ אג"ק ע' שט. ע' תכא. וראה גם תו"מ חמ"ז ואילך.
 ע' 280. וש"נ.
 (15) סידור אדה"ז ב"סדר תקיעות".
 (16) תהלים קיח, ה.
 (17) ראה תו"מ חמ"ה ע' 6. וש"נ.
 (18) בראשית ב, ז.
 (19) תניא רפ"ב, וראה בהנסמן בתניא עם
 לקוט פירושים מרבתינו נשיאינו לתניא ע' נ ואילך.
 ע' 280. וש"נ.
 (20) תהלים לג, ו.
 (21) שם קלט, טז.
 (22) בראשית ג, ד ואילך. וראה תו"ח שם יח, ד ואילך.
 (23) אוה"ת שם (כרך ו) תתרנא, א ואילך.
 (24) ראה פע"ח שער השופר פ"א. ועוד.

(39) ע"פ ל' חז"ל — תענית ח, ב.
 (40) ר"פ ויצא.
 (41) פרש"י ס"פ נח.
 (42) ויצא כט, א.
 (43) פרש"י עה"פ.
 (44) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז.
 ב"ר ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו.
 ובכ"מ.
 (45) ראה "היום יום" כז טבת. כט אד"ש.
 כז אלול. — וראה גם תו"מ חנ"ט ס"ע 193.
 וש"נ.

ענין אדמומית הפנים מורה שלא מספיק החיות שישנו מצד עצמו, אלא יש צורך בחיות פנימי יותר; וביחד עם זה, יש בהבל התקיעה (נפיתה) ממשות יותר מאשר בהבל הדיבור, שזה קשור עם ענין המעשה.

אך ע"י הענין ד"מן המיצר קראתי", הן במחשבה, הן בדיבור, באמירת הפסוקים, ובפרט הפסוק "מן המיצר גוי", והן במעשה דתק"ש — אזי נעשה הענין ד"ענני במרחב", "מתעשרת בסופה", מיד לאחרי התקיעות.

ג. אמנם, "אין מקרא (וענין) יוצא מידי פשוטו"²⁵ — ש"מתעשרת בסופה" היינו במשך כל השנה כולה עד סופה:

גם לאחרי הדין בר"ה באופן שנכתבים ונחתמים בספרן של צדיקים⁴ ("עמך כולם צדיקים"²⁶) — הרי "אדם נידון בכל יום"²⁷, כמבואר בחסידות (בדרושי אדמו"ר הזקן²⁸ ואדמו"ר האמצעי²⁹, וכן בדרך מצוותיך³⁰ להצ"צ ובקונטרס ומעין³¹) שלפי הנהגתו ומעשיו בכל יום נקבע אם ההמשכה שנפעלה בר"ה תומשך בפועל למטה, או שתשאר ברוחניות למעלה כו"³².

ואעפ"כ אין זה בסתירה להאמור ש"מתעשרת בסופה" היינו בר"ה גופא מיד לאחרי תקיעות (באופן שלא ניתן לשינוי במשך השנה) — כי, כאשר העבודה דר"ה היא באופן ד"רשה בתחלתה", שזהו"ע הקב"ע (כנ"ל), הרי זה נותן כח שההחלטות שנתקבלו בר"ה יהיו בתוקף, ולא ישתנו במשך השנה [והיינו, שכאשר ההחלטה אינה בתוקף המתאים, אזי יכול להיות בזה שינוי או עכ"פ חלישות, אבל כאשר ההחלטה היא בתוקף המתאים, אזי לא יהי' בזה שינוי], כך, שבמשך כל השנה כולה — ללא חילוק אם זה חודש תשרי או חשון כו' או חודש אלול — עומד יהודי באותו מעמד ומצב כמו בר"ה ("ער איז אַ ר"ה דייקער איד"), כיון שקבלת ההחלטות היתה אצלו ממקום שלמעלה משינויים; ועי"ז נמשך אצלו גם הענין ד"מתעשרת בסופה" כפשוטו, במשך כל השנה.

ד. ומזה מובן גם בנוגע לכללות חודש תשרי, אותיות "רשית":

(25) שבת סג, א. וש"נ.
 (26) ישע"י ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.
 ברכת כהנים (קו, א ואילך; קיב, א).
 (27) ר"ה טז, א.
 (28) לקו"ת ס"פ קרח (נה, ג ואילך).
 (29) סידור (עם דא"ח) שחרית לשבת עה"פ יום ליום יביע אומר (קפ, ב ואילך).
 פיה"מ (מהדור"ב) פכ"ו ואילך (יד, ד ואילך).
 (30) מצות תגלחת מצורע פ"ב; מצות ברכת כהנים (קו, א ואילך; קיב, א).
 (31) סוף מאמר יז ואילך.
 (32) ראה גם תו"מ סה"מ סיון ע' שפד ואילך. וש"נ.

אע"פ שנמצאים כבר לאחרי שמח"ת ולאחרי "אסרו חג", וכבר הכריזו "ויעקב הלך לדרכו"³³ — הרי גם הימים שלאח"ז שייכים עדיין לחודש תשרי, ועד שאפילו יום א' דר"ח חשון הוא גם יום השלושים דחודש תשרי (כמו בכל ר"ח של ב' ימים, שיום א' דר"ח הוא גם יום השלושים של החודש שלפניו, כפי שמצינו לדינא בנוגע לכתיבת שטרות³⁴), כיון שחודש תשרי הוא לעולם מלא (כידוע הסימן בנוגע לקביעות החדשים, שהחדשים המלאים הם חשובים יותר ונקראים "מלכים"³⁵); ומזה מובן, שיום השלושים דחודש תשרי הוא לא רק יום מסויים בחודש תשרי, אלא יום שמביא את חודש תשרי למילואו ושלימותו.

ולכן, גם אז צריכה להיות העבודה ד"רשית" — "רשה בתחלתה"; ובכח זה פועלים הענין ד"מתעשרת בסופה" — מיד למחרתו, ביום ב' דר"ח, שהוא היום הראשון של חודש חשון.

וע"ד שנת"ל (ס"ב) בפירוש "כל שנה שרשה בתחלתה מתעשרת בסופה", שזהו החילוק בין קודם תקיעות ולאחר תקיעות — עד"ז גם בנוגע לחודש תשרי בכלל, שע"י העבודה ד"רשה בתחלתה" במשך כל חודש תשרי, נעשה הענין ד"מתעשרת בסופה" מיד לאח"ז — ביום הראשון של חודש חשון, שאז הוא אמיתית הענין ד"יעקב הלך לדרכו" (שהרי במשך חודש תשרי עסוקים בעניני הימים טובים, וגם בימים שלאחרי שמח"ת עדיין לא עסוקים כל כך בעניני חול, שעיקר ההתעסקות בהם מתחילה בחודש חשון)³⁶.

וכך נמשך על כל השנה כולה — שהרי אע"פ שאדם נדון בכל יום, מ"מ, כיון שעומד בעבודתו במעמד ומצב ד"רשה בתחלתה" כמו בחודש תשרי, אזי נפעל הענין ד"מתעשרת בסופה" במשך כל השנה כולה.

ובפשטות — שנמשך ענין של עשירות, והיינו, לא רק די מחסורו³⁷, אבל "אין אתה מצווה להעשירו"³⁸, אלא כביכול באופן ש"אתה מצווה להעשירו", ולא רק עשירות ברוחניות, בלימוד התורה וקיום המצוות, אלא גם עשירות כפשוטה בענינים גשמיים כפשוטם, החל

(33) ויצא לב, ב. וראה סה"ש תרצ"ז ע'
 43. וש"נ.
 (34) שו"ע אה"ע סקכ"ו ס"ו.
 (35) ראה לבוש או"ח רסתכ"ח.
 (36) ראה גם לקו"ש הנסמן בסה"ש ש.ס.
 (37) פ' ראה טו, ח.
 (38) כתובות סז, ב. ספרי ופרש"י עה"פ.